

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
Hans.ljungkvist@lansstyrelsen.se

Skötselplan för naturreservatet Örgivsmossen

Bilaga 3 till Länsstyrelsens beslut om bildande av naturreservatet Örgivsmossen.

Syftet med reservatet

Området förklaras som naturreservat med syftet att bevara biologisk mångfald och att skydda värdefulla naturmiljöer.

Områdets värdefulla naturmiljöer utgörs av barnaturskog och myrmarker. Myrarnas naturliga vegetation, struktur och hydrologi ska skyddas mot ingrepp. Skogsbestånden ska ges möjlighet att utvecklas i riktning mot naturskog. Förekomst och etablering av organismer som är knutna till orörda våtmarker och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog ska gynnas och bevaras.

Inom ramen för ovanstående syften ska åtgärder ska vidtas för att underlätta områdets tillgänglighet för friluftsliv.

Uppgifter om reservatet

Naturreservatets namn	Örgivsmossen
RegDOS-id	2005677
Totalareal	188 ha
Naturtyper	Produktiv skogsmark: 106 ha, myr: 71 ha, vatten: 2 ha, övrig mark: 9 ha
Nyttjanderätter	Jakt
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Förvaltare	Länsstyrelsen

Reservatets bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Örgivsmossen är en skogsmyrmosaik sammansatt av ungefär lika delar myr och barnaturskog. Myren är helt opåverkad av hydrologiska ingrepp. Den är komplext uppbyggd men är i huvudsak en stor excentrisk mosse med flera topogena kärr varav ett stort utbreder sig centralt i området. Längst i

öster, avskild av en smal fastmark, ligger en likaledes orörd högmosse. Örgivsmossen utmärker sig genom att den till stor del står under påverkan av en svag översilning.

Den av skogsbruk tämligen opåverkade skogen är grandominerad, påtagligt skiktad med dominerande åldersklasser kring 40 år och från 100 år och uppåt. Tallar av mycket hög ålder står längs myr- och sjökanter. Utmärkande är också en relativt hög lövträdsandel. Volymen död ved i olika former är stor. Skogsmarken är delvis kuperad med fuktiga och storblockiga sänkor. Intressanta inslag är det stora flyttblocket *Petter Annersas kyrka* och den gamla hälsokällan *Örgivskällan*.

Flera signalarter och rödlistade arter är påträffade, särskilt arter som är knutna till död ved efter gamla träd och fuktigt mikroklimat. Den stora öppna myren har ett intressant fågelliv.

Bevarandevärden för friluftslivet

Örgivsmossen är ett stort område bestående av naturskog och olika typer av opåverkade myrar. Där finns också platser av kulturhistoriskt intresse. Området är relativt välbesökt på grund av dess vandringsleder och närheten till Karlskoga och Degerfors.

Genom ett samarbete mellan Degerfors kommun och Sveaskog AB har under flera år stigar underhållits på fastmarken i områdets västra del. Dessa fortsätter vidare söderut och norrut för att anknyta till stigar i andra naturreservat.

Örgivsmossen har ett särskilt värde för friluftslivet genom att det ingår i ett kluster av skyddade naturområden med sammanbindande stigar.

Allmän skötselriktning

Skogsbestånden skall genom naturliga processer fortsätta att utvecklas i riktning mot naturskog. Naturvårdsbränning i utvalda bestånd med efterföljande fri utveckling kan komma ifråga.

Genom fri utveckling bildas en naturlig variation hos strukturella egenskaper som trädåldrar, dimensioner, höjdsiktning, stamtäthet och trädslagsblandning. Grundläggande är en naturlig omsättning av träd som orsakas av störningspåverkan eller interndynamik. På så sätt kan produktionen upprätthållas av gamla träd, lågor och andra former av död ved som bildar substrat eller underlag för mossor, lavar, svampar och insekter.

Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation ska bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Förekomst och etablering av organismer som är knutna till orörda våtmarker och som saknas eller missgynnas i normalt brukad skog ska gynnas och bevaras.

Reservatet ska hållas tillgängligt för besökare i minst samma omfattning som tidigare.

Källor

- Länsstyrelsen i Örebro län. 1984. Naturvårdsöversikt Örebro län. Publ.nr. 1984:5.
- Länsstyrelsen i Örebro län. 1998. Våtmarker i Örebro län. Södra delen. Publ.nr. 1998:8.
- Löfgren, R. & Henriksson, S. (red.) 2004. Skyddsvärda statliga skogar – Svealand utom Dalarnas län. Naturvårdsverket. Rapport 5341.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Delrapport – objekt i Svealand. Rapport 5668.
- Sandgren, L. 1982. Fågelmyrar i Örebro län. Inventering 1981. Närkes Ornitologiska Förening och Länsstyrelsen i Örebro län. Publ.nr. 1982:1.

Skötselområden – bevarandestatus och åtgärder

Skötselområde 1

Detta skötselområde omfattar hela reservatet.

Följande egenskaper indikerar gynnsam bevarandestatus:

- Arealen skog äldre än 90 år understiger ej 50 % av totalarealen produktiv skogsmark.
- Volymen död ved (stamvirke, stående eller liggande) är minst 20 m³sk/hektar.
- Våtmarkerna innehåller de myrtyper som redovisas i Våtmarker i Örebro län (VMI 1998).

Skötselåtgärder

Inga åtgärder erfordras med undantag av eventuell naturvårdsbränning.

Skötselområde 2

Detta skötselområde omfattar reservatets våtmarker.

Följande egenskaper indikerar gynnsam bevarandestatus:

- Våtmarkernas naturliga hydrologi, formelement och vegetation saknar påverkan av allvarliga ingrepp.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder erfordras.

Anordningar och åtgärder för friluftsliv

Ingångar till reservatet och stigar

En ingång ska finnas i reservatets nordvästra del vid slutet av skogsbilvägen väster om Bergtjärnen. En ingång ska finnas vid den stig som passerar reservatets sydligaste gräns nära Örgivens strand. De stigar som finns på fastmarken i reservatets västra del ska underhållas liksom den stig som leder från reservatets sydligaste gräns vidare till Gällbergets naturreservat.

En upprustning av äldre kulturhistoriskt intressanta vandringsleder i området kan komma att beröra norra delen av reservatet.

Parkeringsplatser

Anläggande eller upprustning av en parkeringsplats vid reservatets nordvästra ingång dimensionerad för högst 5 bilar.

Skyltställ med informationstavla

Uppsättning av ett skyltställ med informationstavla vid parkeringsplatsen i norr och vid den södra ingången.

Vägvisning

Uppsättning av hävisningsskylt för vägvisning från närmast allmänna väg.

Reservatsgränsmarkeringar

Dessa görs utifrån Lantmäteriets inmätning och gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Tillvaratagande av stormfällda träd samt underhåll av stigar

Stormfällda träd eller lågor överhuvudtaget får inte upparbetas och bortföras från reservatet. Om större träd hindrar en stigs framkomlighet skall stigen i

första hand läggas om så att den leder förbi trädet. I andra hand kan trädet flyttas och får då om nödvändigt kvistas och kapas. Grövre träd får endast kapas så att en stiglucka uppstår. Träddelarna vid sidan om stigen skall ligga kvar.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av skötselåtgärder sker senast i slutet på det år då åtgärder har utförts. Den som Länsstyrelsen anlitat för skötseluppdrag ansvarar för dokumentation av vad som genomförts och när det har skett.

Uppföljning av bevarandestatus

Ett program för uppföljning av reservatets bevarandemål skall utarbetas av Naturvårdsverket. En basinventering av lämpliga parametrar skall ingå i programmet.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Röjning och uppmärkning av befintliga stigar.	Senast 2011	1
Anläggning av en parkeringsplats.	Senast 2011	1
Uppsättning av två skyltställ informationstavlor.	2010	1
Uppsättning av vägvisningsskylt.	Senast 2010	1
Anbringande av reservatsgränsmarkeringar.	2010	1
Uppföljning av skötselåtgärder.	Senast i slutet av utförandeåret	1

SKÖTSELPLAN
2009-08-17

Dnr: 5112-3958-2009

Uppföljning av bevarandemål.	Enligt program som skall upprättas av Naturvårdsverket	2
Tillsyn av reservatsgränsmarkeringar.	Vart 6:e år	1